

Anafylaxi hos vuxna och barn

1. Larma ambulans.
2. Lagg patienten ner – höj fotändan – sänk huvudändan (försiktigt vid andnöd).
3. Ge omedelbart **Adrenalin** och därefter övrig akutbehandling.
4. Följ vitalparametrar – andningsfrekvens, saturation, puls, blodtryck.
5. Sätt grov nål.
6. Utvärdera behandlingseffekt regelbundet.
7. Notera grad av anafylaxi och tidsförlopp.

Akutbehandling vid anafylaxi

Adrenalin – ge omedelbart som injektion i lårets utsida. Effekt efter 5 minuter, upprepa vid behov med 5–10 minuters intervall.

Första hand – **adrenalinpenna** 150/300/500 µg

- < 20 kg – 150 µg – 1 dos im
- 20-60 kg – 300 µg – 1 dos im
- > 60 kg – 300–500 µg – 1 dos im

Andra hand – lösning **adrenalin** (1 mg/ml)

- Barn – 0,01 ml/kg im (max 0,5 ml/dos)
- Vuxna – 0,3–0,5 ml im

Bronkvidgare – ge bronkvidgare vid andnöd, i första hand som inhalation i spacer, vid svår astma i nebulisator. Upprepa vid behov 1–3 gånger med 10–20 minuters intervall.

Spacer – barn + vuxna

Airomir spray (0,1 mg/dos)

- < 2 år – 4 doser (10 andetag/dos)
- > 2 år + vuxna – 6 doser (5 andetag/dos)

Nebulisator – barn

Ventoline (5 mg/ml)

- < 20 kg – 0,5 ml + 1,5 ml NaCl
- ≥ 20 kg – 1 ml + 1 ml NaCl

Nebulisator – vuxna

Ventoline (5 mg/ml) – 1-2 ml

+ **Atrovent** (0,25 mg/ml) – 2 ml
eller
Sapimol – 2,5 ml

För Maxin – följ tillverkarens instruktioner.

Syrgas – vid saturation < 95 % – ge 5 liter/min på mask (alt till barn 2 liter/min på näsgrimma).

Vätska – ge iv vid allmänpåverkan, lågt blodtryck eller anafylaxi grad 2–3 (mål normalt blodtryck).

- **Ringer-acetat** – 20 ml/kg till barn, 1–4 liter till vuxna – iv infusion med hög takt

Steroid – överväg steroid enbart vid samtidig astma, se separat akutblad.

Behandling vid akut allergisk reaktion

Antihistamin – ge peroralt om patienten kan svälja säkert, effekt efter 30–60 min.

Desloratadin – munsönderfallande tablett (2,5 mg) eller oral lösning (0,5 mg/ml)

- Barn 0–5 år – 1 tablett eller 5 ml oral lösning
- Barn 6–11 år – 2 tabletter

Desloratadin – tablett (5 mg)

- Barn ≥ 12 år + vuxna – 2 tabletter

Anafylaxi hos vuxna och barn

Grad av anafylaxi

- För diagnos **anafylaxi** krävs **minst ett** allmänsymtom, luftvägssymtom eller cirkulationssymtom (gråa rutor).
- Övriga symtom förekommer ofta även vid anafylaxi.

Ej Anafylaxi	Anafylaxi grad 1	Anafylaxi grad 2	Anafylaxi grad 3
Allmänsymtom <ul style="list-style-type: none">• Trötthet	Allmänsymtom <ul style="list-style-type: none">• Uttalad trötthet• Rastlöshet, oro	Allmänsymtom <ul style="list-style-type: none">• Svimmingskänsla• Katastrofkänsla	Allmänsymtom <ul style="list-style-type: none">• Förvirring• Medvetslöshet
Luftvägssymtom <ul style="list-style-type: none">• Inga	Luftvägssymtom <ul style="list-style-type: none">• Heshet• Lindrig obstruktion	Luftvägssymtom <ul style="list-style-type: none">• Skällhosta• Sväljningsbesvär• Medelsvår obstruktion	Luftvägssymtom <ul style="list-style-type: none">• Hypoxi• Cyanos• Svår obstruktion• Andningsstopp
Cirkulationssymtom <ul style="list-style-type: none">• Inga	Cirkulationssymtom <ul style="list-style-type: none">• Inga	Cirkulationssymtom <ul style="list-style-type: none">• Inga	Cirkulationssymtom <ul style="list-style-type: none">• Hypotoni• Bradykardi, arytmi• Hjärtstopp
Mage/tarm <ul style="list-style-type: none">• Lindrig buksmärta• Illamående, enstaka kräkning	Mage/tarm <ul style="list-style-type: none">• Ökande buksmärta• Upprepade kräkningar• Diarré	Mage/tarm <ul style="list-style-type: none">• Inga ytterligare	Mage/tarm <ul style="list-style-type: none">• Urin- eller fecesavgång
Hud/mun <ul style="list-style-type: none">• Klåda, urtikaria, flush, angioödem• Klåda och svullnad av läppar, mun eller svalg	Hud/mun <ul style="list-style-type: none">• Inga ytterligare	Hud/mun <ul style="list-style-type: none">• Inga ytterligare	Hud/mun <ul style="list-style-type: none">• Inga ytterligare
Ögon/näsa <ul style="list-style-type: none">• Konjunktivit med klåda• Rinit med klåda, nästäppa, rinn-snuva, nysningar	Ögon/näsa <ul style="list-style-type: none">• Inga ytterligare	Ögon/näsa <ul style="list-style-type: none">• Inga ytterligare	Ögon/näsa <ul style="list-style-type: none">• Inga ytterligare